

*De Musica eiusq[ue] origine
et profectantia*

Q. D. B. V.
CONSUL
ET
SENATUS
CIVITATIS
CAMENTIENSIS

Lecturis Salutem!

№. 7.

Disciplinis & artibus scientiisque Divinum quid inesse Magno illi
eruditorum Decori Dan. Georgio Morhofio visum fuit, id quod
carptim breviterque perstrinxit demonstratumque dedit Poly-
hist. T. I. L. I. c. 12. p. m. 112. ff. quo duce alii de singulis singilla-
tim tradere satagere. Sic omnem, de eo, quod Divinum est in rebus
naturalibus materiam, ex profundissimis Philosophiæ ac Philologiæ
fontibus Celeberrimus quondam Vittenbergensium & Theologiæ,
& Philosophiæ Doctor Roeschelius binis dissertationibus, quarum
altera inscribitur: Lanx Saturæ Divinæ in Macrocosmo, ferre ex-
haustit. Quod Divinum in morum doctrina universa Thorschmi-
dius, alii alia exposuerunt. Hæc iusta animi lance perpendens, Mu-
sicam Divinam appellare, quid vetet, non video, præsertim cum mo-
do laudatum Morhofium l. c. p. 116. illius Divinum his verbis com-
mendasse, legimus; Musica sonos moderatur, affectus incutit, incus-
sos mulcet, animos, quo vult, rapit. Est sane in sonis aliquid Divinum,
ut ad illorum contemperationem, mirabilem sane & mysteriis ple-
nam, totius universi mensuram veteres Philosophi inierint; quos u-
bi numeris suis Poëta scite & recte illigaverit, pene ad orphicæ mi-
racula patranda aptum dixeris. De Divino illo, quod in Musica est,
præclare Jamblich. Lib. de Mysteriis Aegypt. sect. 3. c. 9. philoso-
phatur. conf. illustris I. G. Bergeri magnæ ornatissimæque erudi-
tionis & doctrinarum varietate viri admirandi Dissertt. Academ.
XXII. p. 449. sq. Quo sensu vero, qua ratione, quoque jure Divinam di-
cas, paullo distinctius ediferentes de eo, quod Divinum est in Musica
videbimus. Ante autem nomen dispiciendum est, ut rem penitus
comprehendamus, quam rei disquisitio instituat. Equidem constat,
proprie Divinum dici, quod ex Deo est, vel ad Deum pertinet, hinc
etiam omne excellens, communemque conditionem rei cuiusdam
in solito atque stupendo modo excedens sic vocatur, qua de causa ve-
terum non pauci Divini nomine insigniti veniunt, quod in Pythago-
ra, Platone, alios taceam, videre est sed & Divinum id appellatur,
quod Divinandi pollet, vel saltem: pollere creditur facultate, reliquas
significationes sicco, ut ajunt, pede, transire lubet, cum ad dictas satis
commode referri queant, nec ad nostrum institutum quadrare dein-
de patebit. Facile inde liquet, cur Divinum hoc crux sit, ad cuius ex-
plicationem quidem multi accesserunt, pauci tamen illud aut repe-
rerunt, aut recte explicaverunt; cum in sola nominis origine decla-
randa, aut varia vocis significatione recensenda occupati fuerint Nos
hac opera supersedentes Dannhaueri vestigia prememus, qui nobis,
ut asolet, rem omnem succincte, concinna tamen brevitate & solide
describere videtur. Placet igitur, quoniam omnis disputatio de Divino
Musiciæ futura est, cum illo ante definire, quid sit Divinum. Divinum
inquit, generatim acceptum, non tam ex usu vocis, quam origine id
omne dicitur, quod est excellens, singulare, mirabile, inscrutabile, in-
svetum origine, quasi immediate a Deo proditum, atque ideo vene-
rabile. Ipsum ante omnia Numen Divinum vocatur, & ab hoc quic-
quid majestatem Divinam redolet resonatve. Hæc omnia an in Musi-
cam conveniant, nostri nunc est demonstrare. Musicam vel Musicen

ve-

vero modo artem canendi, modo omnem doctrinam liberalem, modo poësin circumspēctis verborum scrutatoribus esse, in vulgus notum est. Nos de eo, quod Divinum in Musica, dicturi, præcipue artem canendi intellectam volumus, quam peritiam faciendorum & canendorum modorum definiunt, & referente Jul. Cæs. Scalig. Poëtic. Lib. I. cap. 2. p. m. 7. triplicem Musicam vetustiores statuunt, in Harmonia, quam voce constare dicebant, in aëre, quæ proficisceretur ab instrumentis, & in aqua. Alii in Harmonicam, Organicam, Crusmaticam, dividunt. Boëthio tamen Lib. I. de Musica cap. 2. in Mundanam, Humanam & denique in Musicam vocum instrumentorumque partiri placet. Nobis præ primis de hac sermo est; istam enim in Cælo, elementorum compage, & temporum varietate, v. Disp. Musfigk de Mundo Harmonico Vitemb. hab. illam in harmonia animæ & corporis humani, consistere, præcipitur. Nam animam nostram, non aliter, atque illam generalem totius mundi animam, ex harmonicis numeris constare, sapientes viri cum Pythagora tradiderunt: unde homo parvus mundus appellatur. Vid. Cl. Ptol. Harmon. Libri. III.

Musicam autem ratione originis auctorisque Divinum quid circumferre, extra dubii aleam positum esse, quis negabit? utpote quæ pari prærogativa cum aliis disciplinis scientiisque gaudet, auctoremque omnium artium parentem Spiritum S. habet, ac quodam providentiæ dono ab ipsa natura humano generi, quippe quod juxta effectum Apostoli Act. XVII. 29. Divinum, data est, quo se facilius ex tantis miseriis, laboribus atque ærumnis aliquo modo recreet reficiatque. Proinde Lutherus ille Megalander inter alias laudes Musicam donorum Divinorum excellentissimum, elegantissimum ac Theologiæ proximum existimat, quam cacodæmon maxime averfatur atque abhorret. Colloq. Mens. f. 419. & Plato ille Divinus Musicam omne genus Deorum opus arbitrat, de cujus tamen inventione paganorum turba diversimode sentit: Plinius Amphionam repertorem facit. H. N. L. 7. c. 56. de quo Hor. Poët. v. 394. f.

Dictus & Amphion, Thebæ conditor arcis,
Saxa movere sono testudinis, & prece blanda
Ducere quo veller.

Polybius Arcadibus acceptam Musicam refert, qui semper hujus artis studiosi fuerint, quod etiam Poetarum Princeps in Bucolicis innuit, Ecl. X. 3. seq. ita ludens:

Cantabitis Arcades, inquit,
Montibus hæc vestris soli canere periti
Arcades.

Quod ideo fortasse memoriæ proditur, quia Pana Deum Arcadiæ fistulam invenisse, idem adstruit Ecl. 2. v. 32.

Pan primus calamos cera conjungere plures
Instituit.

Ut Mercurium, Apollinem, alios, quos inventores crepant, silentio præteream. Josephus Antiquit. Jud. L. I. c. 3. Jubalem Lamechi filium Musicam artem primum coluisse, tradit, quod etiam sacra pandectæ docent Gen. IV. 21. Adeatur hic Jo. Petr. Erii Renatum e mysterio principium philologicum affirmantis: Jubalem Musices inventorem, vocales, jam divino quodam instinctu inventas, harmonice disposuisse, sonorumque differentias notasse. Apud Græcos concentum Musicum Pythagoras hac ratione

invenisse, fertur: audiens scilicet fabrorum ferrariorum malleos distincti ponderis distinctum quoque tonum inter eudendum edere, differentias sonituum, illorumque consonum dissonumque tenorem judicabat, qua de re M. Sam. Grosseri *Einleitung zur Erudition* P. 2. Colloq. 5. § 10. p. 640. seqv. evolvatur, Sufficit autem hujus artis, tum Antiquitatem, tum Dignitatem, Divinitatemque eam esse, ut Timagenes Auctor sit, omnium in literis studiorum antiquissimam extitisse Musicam, & jam illis antiquis temporibus in tanta veneratione, tantoque studio fuisse, ut iidem Musici, & Vates, & Sapientes judicarentur, asserente M. Fab. Quintiliano *Institt. Oratt. Lib. i. c. 17.* Nec illis refragor, qui originem hinc ad Angelorum officium, hinc ad naturalem hominum instinctum, hinc ad brutorum animantium exemplum, cum Wernsdorffio *Disp. de Prudentia in cantionibus ecclesiasticis* adhibenda, referunt, vel quorum sententia Musicæ in primis tria principia, mœrorem, voluptatem atque Enthusiasmum vel afflatum fuisse divinum; siquidem hæc omnia nihil aliud evincunt, quam Musicam insvetum origine & quasi immediate a Deo productum. Quæ cum ita sint, hallucinaretur, qui Musicæ Divini quid adesse inficias iret.

Rem ipsam, si progredimur, penitius pensitantes, deprehendemus, pari ratione, ut in lingvis Divinum Celeberrimus Gymn. Zittav. Director *Gottfried Polycarpus Müller* in exeqv. Christiani Munchii 1726 demonstravit, de Musica dici posse, cum ipso sermone Musicam inesse Priscianus Cæsarensis, Diomedes, Aelius Donatus & Augustinus, & alii denique Grammatici ostendunt, teste summe Venerabili Wernsdorffio l. c. p. 6. Excellens sane, singulare, mirabile, inenutabile quid in Musica persentiscimus: excellentis enim & singularis requirit vires ingenii, iudicii, ordinem quoque, qui omnia jucundissimis concentibus quibusvis connectit, vid. *Neue Zeitungen von gelehrten Sachen.* Anno 1727. n. 3. p. 19. Anima quippe, divino quodam instinctu percita, Musicam meditatur, ut ope corporis mirabili modo aërem moveat ac moveatur exciteturque conf. I. C. Scalig. de Subtilitate Exerc. 302. p. m. 901. seqv. quo cum Maria Dominum magnificet ac piis laudibus efferat. Mirandum, quomodo divini isti Angelorum Spiritus hanc Divinam Musicam corporis expertes exercere possint, ut ex sacris literis fufe innotescit. Mirandum profecto, quomodo vox humana suavi quadam harmonia regitur, & per artem musicam dulci modulatione conformatur: ut pulmones, guttur, lingua, palatum, dentes, labra, quæ, si bene convenient, & naturæ dono claram atque suavem vocem efficiant, ars ipsa deinde naturam adjuvans, perfectum & Divinum facile Musicum reddant. Mirandum, quomodo bruta animantia, impetu quodam naturæ ducta, hæc omnia imitentur. Mirandum, quomodo instrumenta vel tactu, vel pulsu, vel flatu modulatum & artificiosum concentum efficiant. Mirandum, quomodo verba, soni, numeri, intervalla, commutationes ac modulationes, ut ut dissonæ sapius sint, tam belle consentiant. Mirandum denique, quod hucdum nemo inventus sit, qui hæc, licet sensibus imis altaque mente reposuerit, rite percipere atque comprehendere potuerit, ut non immerito, artem

in-

infinitam esse, interprete H. Corn. Agrippa de incertitud. & Vanitate Scientiarum c. 17. p. m. 89. dicant, nec ullo ingenio exhauriri posse, sed in dies illam pro cuiusque captu novos dare modulos. Divinum omnino est, Musicam commune quid habere cum omnibus scientiis, statibus & vitæ conditionibus, sicut Mathesonius in aula Hofl. Slesv. Chori musici magister P. I. des musicalischen Patrioten considerandum dedit.

Et quid multis? versatur Musica circa Deum Optimum Maximum, qua illum debito amore & timore amplectimur ac veneramur. Nam apud omnes fere nationes Musica Deum celebrare moris est, versatur circa res Divinas, ut tota tota Divina sit maneatque. Facestant igitur Musicæ hostes, qui cum Paulo Samofateno Divino inviderunt honori, ut nullum Musicæ in sacris faciendis relinquerent locum, quæ sententia perversa a Justino, illo Martyre, Basilio M. Chrysofomo, Ambrosio, aliis, qui musicæ vim ad ciendam augendamque cum voluptate animi religionem commendarunt, explosa est. Evolvatur Casp. Calvör. Rit. Eccles. P. 2 sect. V. passim, conf. Salom. van Till. de Poësi & Musica Hebræorum. Siquidem modi svaves & graves velut a Numine quodam afflati, immane quantum ardorem devotionis excitant, excitatum promovent, promotum conservant, id quod Mathesonius citatus in Orchestra P. 2. c. 4. p. 39. testatur scribens: *Man sieht es gnungsam aus denen in der Christlichen Kirche eingeführten schönen Hymnis, Psalmen und andern Gesängen, was für Krafft ihre Componisten von oben herab gehabt, daß solche geistliche Melodien iederzeit Trost, Freude, und Vergnügen erwecken und auch der allereinsältigste Mensch bey ihrer Absingung eine sonderliche heilige Andacht bey sich verspühret, so daß auch den Effect davon mancher ruchloser Sünder mit wärsferichten Augen empfindet.* Quid? quod Musica Spiritum S. arcessat eodem modo, quo malum fugat, quod in Elisæo 2. Reg. II. 5. & Saule. 1. Sam. XVI. videmus. Ideo Musica semper Divina quædam res habita fuit, ac jam inde a priscais temporibus perpetuo rebus sacris adhiberi, solita est, ut jure meritoque tam vocum, quam instrumentorum Musicam juxta assertum Spiritus S. per Paulum Eph. V. 19. in Novo fœdere pariter, ut in Veteri retinere censeamus cum Dannhauero Dram. S. p. m. 170. 177. 191. dum B. Lutheri iudicio verissimo quidem, is, qui canit, bis orat. Imo Musicæ usus nec in beatitudine æterna cessaturus est; canendo enim nos ipsos excitantes Deum laudabimus. In communi quodque vita vis utilitasque Musicæ tanta est, ut undique Divinitatem suam spiret atque diffundat: namque hominum & corpus & animam singulari ratione tangit & ad se rapit, qua de re legi meretur Matheson c. 1. ut immemores omnium rerum his deliciis unice inhæreant, totosque se dedant. Profitetur hoc ipsum Dnus Mareftius in libro, quem inscribit: *Vergnügung des Gemüths* e Gallico idiomate in vernaculam nostram translatum atque Jenæ 1726. 8. excusum: ex quo transcribere liceat, quæ P. 1. Cap. 4. p. 238. leguntur: *Ich bin oft selbst über einem Stücke von der Musique, über die Zeichnung einer Landschaft, über einem Riß von der Bau-Kunst und Perspective*

gesehen, und habe das beste Essen stehen lassen; ja ob ich schon Hungrig war, so konte mich doch Niemand von meiner Arbeit wegbringen. Denn ich fühlte den Hunger nicht, weil ich durch die Reizung der Kunst gar zu verpicht auf mein Werk war. in specie de Musica scribit p. 247. daß sie was natürliches und göttliches, und in ihrem unterschiedlichen Tonen unbegreiflich sey, ingleichen daß sie die Krafft habe alle Gemüths-Bewegungen zu erweichen, auch daß zwischen derselben und der Seele des Menschen eine besondere Ubereinstimmung zu bemerken. conf. auserlesene Theologische Bibliothec. P. 16. n. 4. p. 362. Maximæ igitur vires in hac arte sunt, & ad movendos leniendosque affectus plurimum valet Musica: animos vel in perturbationes varias impellit, vel ad tranquillitatem reducit; ad arma provocat; hinc ituri in proelia, veteres canebant Germani, & Barditu, ut vocant, accendebant animos, futuræque pugnae fortunam ipso cantu augurabantur. Tacit. Germ. c. 3. Dubio procul Muley Ismaël Rex Maroccanus hæc considerans in votis habuit, ut post obitum Muhammed tympanis tibiisque ei obviam veniret, sicque exceptum in paradisum, quem putat, deduceret, ut per relationes publicas anni præteriti edocti intelleximus. Singularem mirabilemque Musicæ Virtutem quis non putet? dum mens & corpus ægotans per Musicam restituuntur. vid. Pippingii Disp. de Saule per Musicam curato Præf. Loëscheri Vittenb. habita. Quamquam hoc passu cum Thomasio non faciam, existimanti, non nisi stolidis ægotisque Musica opus esse. Entwurff der politischen Klugheit c. 8. § 64. p. 223. Maniam ex morfu tarantularum aliosque morbos Musicam curare atque fugare Missonius docet, in der Reise-Beschreibung durch Italien p. 10. conf. Thom. Garzonii Theatr. Vniv. c. 42. p. 498. & Morhofii Disp. de Scypho vitreo per certum humanæ vocis sonum fracto. Videmus itaque Musicen, non minus apud veteres, quam recentiores, miraculoso quodam modo innotuisse; quamquam non negandum, modernam immane quantum a veteri differre, non tamen illi derogandum, ac si illius miracula nil, nisi exaggerationes essent, ut Perroltius in Tr. de Musica Veterum statuit. conf. Neue Zeitungen von gelehrten Sachen. 1728. p. 201. Tanta igitur vereque divina effecta Musicæ inesse Veteres cognoverunt, ut nullus mortalium status, nulla ætatis conditio, nullum vitæ genus sit, cui illa ipsa non usui esse possit. Sic Pythagorici, cum vesperi cubitum ire statuerent, illa utebantur, ut lenis & quietus sibi somnus irreperet: Eadem ratione matutino tempore surgentes e lecto somni stuporem mentisque caliginem ejiciebant. Nec sine causa Ludovicus XIV. Rex Galliæ A. 1669. Parisiis regiam academiam Musicam erigendi concessit potestatem, prout Menestrierius de Dram. Musicis Veterum & hodiernis memoriæ prodidit. conf. Acta Erud. A. 1682 p. 230. Illud autem permirum esse videtur, quod Plato Lib. 4. de Republ. tantam vim in Musica esse censet, ut Musicis cantibus immutatis mutari civitatum status existimet. v. Cypriani Disp. de propagatione hæresium per Cantilenas Cap. 1. & Cicero L. 2. de Leg. c. 15. Nihil, ait, tam facile in animos teneros atque molles influit, quam varii canendi soni, quorum, vix dici potest, quanta sit vis in utramque par-

tem

tem; namque & incitat langventes & languefacit excitatos, & tum remittit animos, tum contrahit. Sufficit autem Musicen Deum, Angelos, homines, bruta, inanimata quoque, si cum Poëtis loqui fas est, faxa & similia mirabiliter rapere, quoquo velimus, ut Plinii illud de Periclis oratione ex Aristophane: & magna & excelsa tonat, fulgurat, omnia denique perturbat ac miscet. Lib. 1. ep. 20. huc non male faciat.

Quæ omnia declarant omnium gentium consensu Musicam artem præstantissimam sanctissimam Divinamque fuisse semper existimatam; ut unusquisque illam amplectatur, necesse sit. Divinarum igitur literarum operam navans, Rerum publicarum gubernacula adspirans, occultarum rerum naturalium virtutum sedulus indagator, liberalium artium studiosus, miles denique & ruricola hanc sectentur colantque, qui ea non delectatur, olim rudis & imperitus iudicatus est; sic Themistocles cum lyram in convivio recusaret, habitus est indotior. Cic. l. 1. Tusc. Præstantes vero Musici tanto honore sunt tractati, ut quasi Divinos quosdam homines suspexerint alii, cujus rei testimonium præter sacrarum rerum scriptores profani largam exemplorum messem nobis exposuerunt. Sed dicendis compendia facientes abrumpamus, cum nec instituti ratio permittit, nec chartæ spatium sufficit, Divinum hoc inquirere & explicare. Nodo isti gordio solvendo opus erat gladio Alexandri; has difficultates vero enodandas non quidem gladio, sed tamen ingenio Divino opus erit.

Quis autem, rebus sic comparatis, studio Musicæ non teneretur? cui non in amore & deliciis illa ipsa esset? quis mentis corporisque aures non arrigeret? quis non omnem moveret lapidem, ad intima illius penetralia pervenire? Siquidem unicuique in re maximo est usui atque utilitati. v. Hier. Cardani de utilitate ex adversis capienda Lib. 3. c. 2. p. 345. Namque de Deo est, & is ipse illam sartam tectamque habebit, in se suaque natura tota tota est desiderabilis amabilisque & dulcedine sua omnia capit, mirabilia præstat, laxat animum, quem curæ intenderunt, conciliat nobis Deum, angelos, homines, bruta quoque. O nos felices, si bona nostra novissemus! Adeste igitur, sanctioribus Musis sacrati ac toti Musicæ vos date, verum,

Procul o procul este profani!

Conclamat Vates, toroque absistite luco, Virg. Aen. VI. 259.

Divina Musicæ Diviniori animo suscipienda. Non quidem opus est invocare Iohannem Baptistam, qui canentium in cœnobiis Patronus creditur & quum in sacris ejus nomen vox clamantis est, hymno isto A. 1022, invento ravim auferendi imploratur.

Vt queant laxis Resonare fibris

Mira gestorum Famulitorum

Solve polluti Labii reatum,

Sancte Iohannes

Qui sex illas syllabas Vt, Re, Mi, Fa, Sol, La, quarum usus olim loco clavium, quas jam appellant, A. B. C. D. E. F. G. Musices magistris fuit, ingeniose suppeditat. vid. Disp. I. A. Schmidii de Cantoribus Ecclesiæ V. & N. T. p. 36. it. Pexenfelder Apparatus Eruditionis c. 59. p. 347.

opus

opus tamen est, ut sonora voce cum Iohanne Deum laudemus atque honoremus. Omnes animi vires, omnes corporis nervos atque lacertos ad id intendite, hæc rite peragenda omni studio, cura, diligentia providere debetis, ut toto pectore tam præstantem ac Diuinam artem complectamini. Antesignanos Reges, Principes illorumque amicos & omnis eruditionis ac dignitatis celebritate & laude viros clarissimos habetis. vid. Textoris officina p. 852. sq. Th. Garzonii Theatrum universale. c. 32. p. 498. Bernhards curicuse Historie der Gelehrten L. 3. S. 2. c. 4. p. 265. Nobis vel solum Lutherum nominasse sit satis, qui Divinis cantionibus Diviniori spiritu compositis modulos adjecit v. Lunckeri Vita Lutheri In Nummis & Iconibus p. 58. & 190. illumque testudine scienter cecinisse, Mathesius in vita Lutheri p. 135. b. testis omni exceptione major est.

Sed enim vero Dux & auctor opus est vobis, qui viam sternat & monstret gressusque dirigat, & portas hujus scientiæ pandat atque ad interiora usque perducat. Hunc ut consequamini post inopinatum Cantoris & Præceptoris Scholæ Viri Clarissimi Domini GOITLOBII BERTRAMI, CAMENTIENSIS obitum, quem præmaturum omnino maxime dolemus, damnum refarciendi Divinum consilium & auxilium implorando maximopere annisi sumus, ut Scholæ, Ecclesiæ, Republicæ, quarum plurimum interest, optime prospiciamus. Hinc Divinis procul dubio auspiciis factum est, ut provida cura nostra quam Deo, Ecclesiæ, Scholæ, Republicæ debemus unanimi suffragiorum consensu Clarissimus Vir Dominus IOHANNES HENRICUS GOESSELIUS per septem annos Eropoli Publici Sacrique concentus Magister meritissimus celeberrimusque ad locum illum explendum Cantor & Chori Musici Director ac Scholæ Præceptor designatus constitutus que sit, de cujus accessu eo magis lætemur, quo certior nobis spes est illum omni Pietatis, Scientiæ, Dexteritatis Industriæ & Fidelitatis laude ornatissimum sese præstiturum, ut Plurimum Reverendus Vir, Dominus Theodorus Kudenmeister Pastor Liebstdien-
 sis longe Meritissimus literis commendatitiis abiturientem prædicans profecutus, nobisque de illo gratulatus est. Nec conceptam Spem frustrabitur, cum specimina eximia jam jam dederit quam plurima. Sperant igitur Patres Conscripti, sperat Coetus Scholasticus, sperat denique tota Camentiensis Civitas optima quæque. Nec ullum dubium est, illum enixe operam navatum, ut Divinum illud Musices concio Divina experiatur sentiatque, illoque innutrita Deum semper colat atque honoret. Introducendus itaque est more Majorum ritu solenni, quod ut crastino die hora IX. matutina in Auditorio Inferiori fiat feliciter, faxit Deus Ter Optimus Terque Maximus! Quivis Bonorum vero præsentia sua Solennia hæc cohonestabit ac summum Numen, quod omnia moderatur, venerabitur, ut Ecclesiæ, ut Curiæ, ut Scholæ, ut denique toti Civitati semper propitius atque Benignus gratia & clementia sua Divina semper ad esse velit.
 P. P. ipsis Calendis April. A. R. S. clb lb ccxxVIII.

CAMENTII.

Charactere Iohannis Gottlobii Hohlfeldii.

Ne

*De Musica eiusq[ue] origine
et profectantia*

Q. D. B. V.

CONSUL

ET

NATIVVS

CIVITATIS

VENTIENSIS

Lecturis Salutem!

HK
117